

Przeniesienie nauczyciela do innej szkoły lub na inne stanowisko w tej samej szkole.

Opracowanie stanowi zwięzłe omówienie zasad dotyczących przenoszenia nauczycieli do pracy w trybie określonym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) - dalej KN. Artykuł w szczególności dotyczy określenia przesłanek zastosowania przeniesienia za zgodą nauczyciela, jak też i bez jego zgody. Na tym tle dokonano szczegółowego opisu procedur przenoszenia w kontekście kontynuacji dotychczasowych stosunków pracy. Opracowanie skierowane jest przede wszystkim do nauczycieli – dyrektorów oraz nauczycieli zainteresowanych tą tematyką.

Wstęp

Karta Nauczyciela zawiera w swej treści możliwość zmiany warunków pracy, polegających na zmianie miejsca zatrudnienia nauczyciela lub jego stanowiska, bez konieczności odwoływania się do wypowiedzenia zmieniającego czy też wystąpienia skutków tzw. przejęcia zakładu pracy (w rozumieniu kodeksu pracy). Należy zauważyć, że instytucja przeniesienia jest specyficzna i występuje jedynie na gruncie pragmatyki nauczycielskiej. Pragmatyka nauczycielska przewiduje więc dwa sposoby zmiany miejsca zatrudnienia nauczyciela: za jego zgodą lub bez takiej zgody. Pierwszy przypadek został uregulowany w art. 18 KN, natomiast kwestie związane z przeniesieniem nauczyciela bez jego zgody określa art. 19 KN. Należy też zauważyć, że dotyczy ona jedynie nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania. Tak więc została ona zaadresowana do nauczycieli mianowanych i dyplomowanych, którzy zostali zatrudnieni na podstawie art. 10 ust. 5 KN.

Przeniesienie dokonywane przez dyrektora szkoły

1) Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 KN nauczyciel może być przeniesiony na własną prośbę (przeniesienie na wniosek nauczyciela) lub z urzędu za jego zgodą (przeniesienie z urzędu) na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie same lub inne stanowisko. W tym trybie nauczyciel może nie tylko zająć inne stanowisko w tej samej szkole, ale również takie samo lub inne stanowisko w innej szkole, która może znajdować się w miejscowości będącej dotychczasowym miejscem pracy nauczyciela bądź też w innej miejscowości.

W razie dokonywania przeniesienia nauczyciela z urzędu do innej miejscowości należy zapewnić nauczycielowi mieszkanie, którego wielkość będzie zależeć od liczby członków jego rodziny, znaleźć pracę dla współmałżonka, jeżeli jest on również nauczycielem (art. 18 ust. 2

pkt 1 KN), a także zwrócić koszty przeniesienia (art. 21 ust. 1 KN). Nauczyciela zmieniającego miejsce zamieszkania w związku z przeniesieniem zwalnia się od pełnienia obowiązków służbowych na odpowiedni okres czasu, nie dłuższy niż 7 dni – z zachowaniem prawa do wynagrodzenia (art. 21 ust. 2 KN). W takich przypadkach do nauczycieli zastosowanie mają: art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie wysokości i warunków wypłacania świadczeń urzędnikom państwowym przeniesionym do pracy w innej miejscowości (Dz. U. Nr 66, poz. 597).

Przeniesienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do innej szkoły dokonuje dyrektor szkoły, do której nauczyciel ma być przeniesiony, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego tę szkołę i za zgodą dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony (art. 18 ust. 4 KN). W związku z tym to właśnie dyrektor szkoły do której nauczyciel jest przenoszony podejmuje czynności inicjujące rozpoczęcie całej procedury. Warunkiem przeniesienia jest wyrażenie zgody na przeniesienie przez dyrektora szkoły, w której nauczyciel pracuje, i uprzednie zasięgnięcie opinii organu prowadzącego szkołę (wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starosty, marszałka województwa). W akcie przeniesienia należy wskazać nowego pracodawcę i miejsce wykonywania pracy (jeżeli ulegają zmianie), stanowisko, na jakie nauczyciel jest przenoszony, oraz datę przeniesienia.

W przypadku otrzymania przez nauczyciela religii skierowania do pracy w innej szkole przeniesienia dokonuje dyrektor tej szkoły w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel dotychczas pracuje, i jedynie po zawiadomieniu organów prowadzących te szkoły.

2) Zamiar zmiany miejsca pracy przez nauczyciela mianowanego nie realizuje się przez zawarcie umowy o pracę, lecz tylko w drodze przeniesienia na własną prośbę (za zgodą lub z urzędu) na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie samo lub inne stanowisko. Po przeniesieniu nauczyciela mianowanego, jego stosunek pracy na nowym stanowisku stanowi kontynuację poprzedniego, a tym samym jest stosunkiem pracy z mianowania¹. W związku z tym, zachowane są przez nauczyciela nie tylko wszystkie uprawnienia pracownicze związane z ogólnym stażem pracy, ale i te, które związane są z zakładowym stażem pracy.

Skoro przeniesienie jest zmianą warunków pracy dotyczących miejsca świadczenia pracy lub stanowiska, to konsekwencją powyższego założenia jest, że zmianie nie mogą ulegać inne elementy stosunku pracy (pozostałe warunki pracy i płacy) – a zwłaszcza wynagrodzenie. Przeniesienie nie może więc zmieniać na niekorzyść warunków wynagradzania nauczycieli, gdyż wykonywanie pracy w ramach przeniesienia jest kontynuacją tego samego stosunku pracy, który wiązał nauczyciela ze szkołą poprzednią.

3) Pojęcie „stanowisko pracy”, o którym mowa w art. 18 ust. 1 KN należy interpretować zgodnie z art. 42 KN. Przepis ten dotyczy tygodniowego wymiaru zajęć, który odnosi się do poszczególnych stanowisk pracy. W przepisie tym wyróżnia się stanowiska nauczycielskie w różnych typach (rodzajach) szkół, np. nauczyciele przedszkoli, szkół podstawowych, kolegiów nauczycielskich, praktycznej nauki zawodu, wychowawcy w świetlicach i internatach itp. Przeniesienie z jednej do drugiej z kategorii stanowisk wymienionych w tym przepisie jest przeniesieniem na inne stanowisko w rozumieniu art. 18 ust. 1 KN. Znaczenie pojęcia stanowisko pracy z art. 18 ust. 1 KN nie może być więc wyprowadzone z art. 11 i art. 14 KN². Należy zwrócić uwagę, że przeniesienie nauczyciela na inne niż dotychczas zajmowane

stanowisko w określonych sytuacjach może spowodować zmianę obowiązkowego wymiaru zajęć w tygodniu pracy. Często będzie się wiązać ze zmianą wymiaru tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w oparciu o inne pensum (w ramach określonych w art. 42 ust. 3 KN) lub też oprócz zmiany tegoż wymiaru także zasad jego określania³ (na podstawie art. 42 ust. 3 pkt 3 KN).

Inną sprawą tego zagadnienia jest kwestia tego, czy przeniesienie na inne stanowisko może zmieniać rodzaj łączącego ze szkołą nauczyciela stosunku pracy. Przeniesienia dokonuje się tylko w przypadku nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania, tak więc jest to zagadnienie kluczowe z punktu widzenia wzmoczonej stabilizacji i trwałości stosunków pracy, czym charakteryzuje się zatrudnienie na podstawie mianowania. Należy więc postawić tezę, że przeniesienie na inne stanowisko, nawet wiążące się ze zmianą tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może wiązać się ze zmianą rodzaju nawiązanego stosunku pracy. W związku z tym, przeniesienie powinno również uwzględniać kwalifikacje nauczyciela do wykonywania pracy na stanowisku na które jest przenoszony. Tylko bowiem praca zgodna z kwalifikacjami umożliwia zatrudnienie (lub też jego kontynuację) na podstawie mianowania, jak też w ogóle co do zasady zatrudnienie nauczyciela w szkole. Zmiana rodzaju stosunku pracy powinna bowiem następować na zasadach ogólnych przewidzianych w pragmatyce nauczycielskiej.

4) Nauczycielowi mianowanemu, przeniesionemu na własną prośbę lub za jego zgodą do innej szkoły nie przysługuje odprawa, o której mowa w art. 20 ust. 2 KN, także wówczas, gdy szkoła, w której był zatrudniony przed przeniesieniem, uległa likwidacji⁴. Jednakże jeżeli w szkole utrzymują się uniemożliwiające zatrudnienie nauczyciela mianowanego skutki przeprowadzonych zmian organizacyjnych, to nie jest wyłączone rozwiązanie z nim stosunku pracy w trybie art. 20 KN, po przywróceniu go do pracy na poprzednich warunkach wyrokiem sądowym z powodu przeniesienia na inne stanowisko bez jego zgody (art. 18 ust. 1 KN), choćby nie wystąpiły nowe okoliczności⁵. Wówczas prawo do odprawy z art. 20 ust. 2 KN powstaje na zasadach ogólnych.

5) Treść art. 97 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) – dalej k.p., stanowi, że świadectwo pracy wydaje się w razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy. W związku z tym co zostało powiedziane powyżej, że stosunek pracy na zasadzie przeniesienia jest dalej kontynuowany (nie został rozwiązany ani nie wygasł), nie powstaje więc równocześnie obowiązek wydania świadectwa pracy nauczycielowi przeniesionemu⁶. W związku z tym, że na zasadzie przeniesienia występuje swoiste następstwo prawne nowego pracodawcy w stosunkach pracy nawiązanych przez poprzedniego pracodawcę, dotychczasowy pracodawca jest obowiązany przekazać akta osobowe pracownika oraz pozostałą dokumentację w sprawach związanych z jego stosunkiem pracy pracodawcy przejmującemu tego pracownika (§ 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika, Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.)

6) Zgodnie z treścią art. 10 ust. 8a KN, w celu potwierdzenia, że nauczyciel nie był karany za przestępstwo popełnione umyślnie, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązany przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego.

Przeniesienie nauczyciela

Wpisany przez Wiesław Serafin
piątek, 27 maja 2011 07:58

Z treści przepisu wynika obowiązek przedłożenia dyrektorowi szkoły informację o niekaralności przed nawiązaniem stosunku pracy. Obowiązek ten pojawił się w obrocie prawnym od 23 sierpnia 2008 r., kiedy to weszła w życie znowelizowana treść art. 10 ust. 8a KN na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy - Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 145, poz. 917). Stąd też każdy stosunek pracy nawiązany po 23 sierpnia 2008 r. musiał być poprzedzony udokumentowaniem przez nauczyciela faktu braku skazania za przestępstwo umyślne informacją z Krajowego Rejestru Karnego.

Po przeniesieniu nauczyciela mianowanego, jego stosunek pracy na nowym stanowisku stanowi kontynuację poprzedniego, a tym samym jest stosunkiem pracy z mianowania. W związku z tym, że na podstawie przeniesienia nie powstaje nowy stosunek pracy, lecz jest to kontynuacja tego samego stosunku pracy, nie można mówić o powstaniu obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 8a KN. Dlatego nauczyciel nie jest zobowiązany do przedłożenia dyrektorowi szkoły do której został przeniesiony, informacji o karalności z Krajowego Rejestru Karnego.

Krzysztof Lisowski